

Árvaház magyar segítséggel

marie claire
EXKLUZÍV

KÖZEL AFRIKÁHOZ

Egy árvaház láttán a világon mindenhol összeszorulna a szívünk, ráadásul mi Afrikának azon a részén jártunk, ahol egy tál étel vagy egy ágy is nagy kincsnek számít. A kenyai gyerekotthon sokat köszönhet a magyar önkénteseknek, akiknek bepillantottunk a munkájába. *szerző és fotó: Pályi Zsófia*

Egy ijesztően gyorsan robogó kisbusszal teszem meg kétnapi utam utolsó kilométereit a magyar Taita Alapítvány kenyai árvaházához egy vörös, göröngyös földúton. Kint ömlik az eső, sőt igazából bent is: a kisbusz tetejéről három apró nyíláson keresztül csöpög rám is. Moccanni sem igen tudok, mert szorosan kuporgunk bent utastársaimmal, így amellet döntök, hogy inkább Taita tartomány zöldellő hegyeiben gyönyörködöm. A vidék egy helyi népcsoporttól kölcsönözte a nevét, a taita szó apát jelent.

Talán az sem véletlen, hogy éppen itt, Burában, Kenya déli részén bújik meg az árvák otthona is. Egyre tisztábban látok, mert egy kanyarban elhagyjuk buszunk melletttem lévő üvegablakát, egyszerűen kiesett a helyéről... Aztán még egy apró defekt is késlelteti a várva várt érkezést, végül eláll az eső, kisüt a nap, és mi is épségben megérkezünk. A gyerekek már várnak rám, hallom a többiektől. Amikor belépek az árvaház udvarára, minimum húszan rohannak felém, apró ujjak szorongatják a kezem, majd hangosan, kó-

rusban skandálják a nevem. Nem hiszem, hogy ennél szebb fogadtatásban lehetne része bárkinek.

Az első magyar segítő

A hatalmas gyerekzsivaj közepette a legnagyobb tekintély Wilhelmina Maswai nővért övezi, ő az otthon vezetője. Jelenleg 43 apróság lakik az árvaházban, akiket mind névről ismer, minden szeretetet megad nekik, de ha kell, előkapja jól bevált fortélyait, és egy kis apró csipkedéssel rendet teremt köztük. Willy

nővér Tanzániából érkezett Kenyába a St. Joseph Apácarenddel, éppen húsz évvel ezelőtt. Akkor még csak egy szűkös viskó állt a mai otthon helyén. „Nem lehetek elég hálás a magyaroknak” – meséli Willy nővér, majd egy magyar nő neve is szóba kerül. Borbély Emese, a Taita Alapítvány elnöke még egyetemista éveiben találkozott először a St. Joseph nővéreivel, amikor az egyik barátjának a kisfiát keresztelték. Ekkor a Bécsi Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatója volt, szociálpolitika szakirányon, a harmadik világ országai pedig különösképp érdekelték.

A keresztelő után Emese rögtön felkereste a nővéreket, és a pappal is sokat beszélgetett, aki járt már a kinti árvaházban. Az ő buzdítása is hozzájárult ahhoz, hogy egy év múlva teljesült a vágya, és Burában találta magát. Willy nővérral ekkor kerültek kapcsolatba először, 2005-ben. Mikor Emese megérkezett, megdöbben, milyenek a higiénés körülmények az otthonban. Érezte, hogy nehéz lesz hosszabb ideig maradnia, mégis három hónap lett belőle. Saját bevallása szerint néhány hétbe telt, míg olyan értelemben felszabadult, hogy a terveire és a feladataira tudott koncentrálni. Megdöbbenette, hogy a gyerekeknek még matracuk sem volt, és ágyrácson aludtak. Emese szeretett volna tenni a kenyai árvákért, így egy év múlva, 2006-ban létrehozta a Taita Alapítványt.

Ketten egy ágyban

Azóta, hála a magyaroknak, már vannak matracok. A gyerekek minden este saját maguknak húzzák fel a lepedőt, reggel együtt vetik be az ágyat, de a körülményeken még bőven van mit javítani. Szűkösek a hálószobák, a gyerekek kettesével alszanak egy-egy ágyban, mert csak így férnek el. Willy nővér ezt látja jelenleg az árvaház legnagyobb problémájá-

A kicsiknek mindig fülig ér a szájuk, a kamaszok inkább dacosak

A tizenkét éves Magrette (fehér ruhában) bántalmazó családból került az otthonba

Az itt lakók többnyire továbbtanulással, házassággal vagy munkavállalással kerülnek ki a nagybetűs életbe

tott. Pár éve a magyar Külügyminisztérium és a Kenyai Magyar Nagykövetség segítségével egy víztartályt állított fel, amelyben esővizet tudnak gyűjteni. Ha két-három hétig nincs víz a faluban – ami nem ritkaság arrafelé –, akkor is van esővizük. Korábban a száz méterre lévő patakpartra kellett leszaladni vödörrel, ha a fürdőszobába, vagy főzésre kellett a víz. „Így már kényelmes” – mondja Willy elégedetten. Emese és a nővér kapcsolatát a kölcsönös tisztelet hatja

nak. A vízellátás szerencsére már többnyire biztosí-

át. Telefonon és e-mailben is tartják a kapcsolatot, így Emese figyelemmel tudja kísélni, mi történik Kenyában. Willy nővérnak szüksége is van a megerősítésre, hogy jó-e, amit csinál. „Rájöttem, hogy a szellemi-erkölcsi támogatás neki legalább annyit számít, mint a fizikai vagy az anyagi” – meséli Emese.

Bogároső

Willy nővért négyen segítik ki az otthonban, a csecsemőkre külön gondozó jut, a takarításért más felel, a naponta összegyűlő szennyeskupacok mosása újabb embert igényel, míg 43 éves száját

Az otthon vezetője, Willy nővér és a héthónapos Harriton

MAGYAR ANGYAL KENYÁBAN

Siomos Angéla a Főállású Angyal Program segítségével jutott ki ősszel a burai árvaházba. A Vodafone már 2008 óta, egy nyílt pályázaton keresztül finanszírozza minden évben három „angyal” munkáját, akik az általuk kiválasztott jótékonyági tevékenységgel foglalkozhatnak egy éven át. Idén először nyitották meg a lehetőséget a Vodafone belső dolgozói számára. Az elnyert pályázat segítségével Angéla egy hónapot tölthetett Kenyában. Épp most tért haza. Már visszarázódott a hétköznapokba, de az élményei még nagyon frissek: „Jó volt, amikor egy vérvétel után az ölemben kerestem menedéket az egyik kislány. Megható és persze szomorú volt az is, amikor az egyik kislány azt mondta, hogy én vagyok az anyukája. Mindegyik nagyon szép emlék.” A Vodafone egyéb fejlesztésekkel is támogatja az árvaházat, az év elején játszótérrel építettek, és számítástechnikai eszközökkel segítették az alapítvány munkáját. Most egy könyvtár kialakításán dolgoznak.

naponta etetni szintén nem könnyű egy embernek. Bárhog is számoljuk, még így is majdnem tíz gyerek jut egy személyre. Ezért is nagy segítség, mikor az alapítványtól egy-egy önkéntes érkezik hosszabb-rövidebb időre. Már az is sokat számít, ha csak játszanak a gyerekekkel. A kinti fejlesztések koordinálása, a gyerekek iskoláztatása és korrepetálása, a betegségeik kezelése szintén olyan napi teendők, amelyekben részt vállalhatnak.

Az árvaház körül kialakított gazdaság lehetővé teszi, hogy ma már önellátók legyenek, de az ételek nem túl változatosak. A tehenek száma évről évre gyarap-

szik, így bőségesen jut tej minden napra, papaja és banán is akad, a tojásellátás viszont szűkös. Néha levágnak egy-egy disznót, de hús még így is ritkán kerül az asztalra. Az októbertől decemberig tartó esős évszak viszont most kapóra jött, mert ilyenkor egy-egy kiadós zápor alkalmával lepotyognak az égből a „kumbi kumbi bogarak”. A helyiek nagyon szívesen eszik őket kukoricakásával vagy rizzsel, az egyik nap ez kerül a tálra az árvaházban is, ahol a gyerekek jóízűen ropogtatják. Willy állítja, proteinben gazdag finom falatkák ezek. Hiszek neki, de megkóstolni nincs bátorságom.

Életmentő hazai segítség

Hogy miért kell Afrikáig utazni ahhoz, hogy gyerekeken segítsünk? Kenyában az állam nem vállal részt a szociális ellátásban, így ez a feladat az egyházakra és a nemzetközi szervezetekre hárul. A burai árvaház ugyan évente kap egy-egy csomag babot vagy étolajat a kenyai államtól, de ez vajmi kevés az árvaház évi szükségleteit tekintve. A St. Joseph Apácarend havonta 50 ezer kenyai shillinggel segít, ez a 125 ezer forintnyi támogatás szintén hamar elillan. A helyi viszonyokat figyelembe véve ez az összeg éppen megegyezik egy bentlakásos általános iskola éves tandíjával. Kenyában ugyanis az államhoz tartozó oktatási intézmények sem ingyenesek. A szomszéd faluban található Mwatate Junior általános iskolába most például heten járnak az otthonból. A magyar segítség ezért nagyon fontos: vályogépületből saját óvodát alakítottak ki, napelemez szereltek az árvaház tetejére, jelenleg éppen a zuhanyzók és a mellékhelyiségek kialakítása folyik a magyar Külügyminisztérium segítségével.

Az árvaházba Kenya egész területéről érkeznek gyerekek; nemcsak árvák, hanem utcagyerekek, vagy akiknek a szülei börtönbe kerültek. A csecsemőktől a fiatal felnőttekig mindenki megfér egymás mellett. Az itt lakók többnyire továbbtanulással, házassággal vagy munkavállalással kerülnek ki a nagybetűs életbe. A hét hónapos kisfiú, Harriton és lánytestvére, Lucy friss tagjai a közösségnek. Ők nem árvák, hanem veszélyben voltak otthon, a szülők ugyanis azzal fenyegetőztek, hogy megölik őket. A világoskreol bőrű csöppséget a nagyobbak mindig ölel kapják, cipelgetik. A veszélyes betegségeket terjesztő szúnyogok ellen védő háló alatt szuszogó babákat esténként Agnes nővér altatja el. A nagyobbak már maguk készítik elő a hálót, és rutinosan összecsavarják minden reggel. Fontos az elővigyázatosság, bár így sem lehet teljesen kiszűrni a veszélyes szúnyogok csípéseit. Az elmúlt években négy kisgyerek halt meg maláriában.

Az udvaron mindig találni valami érdekeset: az egyik kislány összegyűjtötte a papucsokat és azokat cipelte ide-oda

Váratlanul, minden előzmény nélkül a kislány megszólalt: „Egyszer elmegyek innen, megmosom az arcom, és fehér leszek”

Sosem múló sebek

Charles két lánytestvérel együtt a rendőrség közbenjárásával érkezett a gyereketthonba két évvel ezelőtt. A szép arcú fiú ma már tízéves, a kisebbik lánytestvére, Ruth nyolc, a nővére, Magrette pedig tizenkét esztendő. Az édesanyjuk fiatalon, tizenhét évesen szülte meg első lányát, Magrette-et. Később egy maszáj férfival került össze, tőle született másik két gyereke. A férfi elhagyta őket, és egyre súlyosbodtak az anyagi gondjaik. Az anyuka Malindiben, egy távoli városban talált munkát, a gyerekeket addig rábízta a fiútestvére. A szomszédok felfigyeltek rá, hogy a gyerekek szokatlanul szomorúak lettek, Charles dadogott, és bár érezhetően lett volna mondanivalója, sosem fejezte be a mondatokat. Végül

Ruth, a legkisebb merített bátorságot, és mondta el, mi történik otthon. Kiderült, hogy a nagybátyjuk a lányokat rendszeresen megerőszakolta. Az anyjuk teljesen összeroppant, amikor megtudta, a bántalmazó férfi rögvest börtönbe került. Ruth máig a homlokán viseli az ütések sebeit. Lobbanékony természetű, fiús külsejű kislány. Korábban gyakran megragadta másnak a kezét, és a saját arcát ütötte meg vele. A szerető környezetben már inkább vidám, élénk természetével hívja fel magára figyelmet. Hihetetlenül muzikális, az esti közös imákon gyakran ő kezdi a felvezető éneket.

Már csak a híre jutott el hozzám annak a kislánynak, akit idén fogadott örökbe egy Nairobian élő bírónő. Hét évvel ezelőtt, mikor Borbély Emese először járt Burában, egy pap állított be az árvaházba, kezében egy csomaggal. Hope volt benne, egy mindössze másfél kilós kislány. A csecsemőt a pap háza előtt hagyták

az utcán, a családját és az okokat senki sem ismeri. Cukros tehéntejjel itatták a nővérek, szépen cseperedett, ma már hétéves. Modla Zsuzsanna, a Taita Alapítvány jelenlegi kinti önkéntese egy nap a földekről sétált hazafelé Hope társaságában. Váratlanul, minden előzmény nélkül a kislány megszólalt: „Egyszer elmegyek innen, megmosom az arcom, és fehér leszek. Semmi mást nem teszek majd, csak chapatit eszem minden ebédre és vacsorára.” A chapati az egyik legfinomabb kenyai fogás. Zsuzsit sokkolta, amit Hope mondott, de igyekezett megnyugtanni, hogy ha szorgalmasan tanul, nem lesz semmi akadály a tányérjárta.

Mikor most ősszel érte jött a bírónő, aki örökbe fogadta, a Nairobian vezető útról többször felhívta Willy nővért. Utoljára azért, hogy elmondja neki, mennyire boldog, mert éppen csirkét eszik chapatival. **mc**

Címlapot ajándékba

Sokat törtük a fejünket, hogyan kedveskedhetnénk a kenyai árvaház lakóinak, végül amellet döntöttünk, hogy saját készítésű kifestőket küldünk nekik – üresen hagyott Marie Claire-címlapokat –, valamint sok-sok színes filcet, hogy legyen mivel kiszínezniük őket.

A gyerekek megneszelték, hogy lehet valami meglepetés, mert egymás fülébe

sugdostak, és nagyon izgatottak voltak. Az egyik este rendeztük meg a nagy rajzolóást, miután mindenki hazaért az iskolából. A színes filceknek rögtön nagyon megörültek, és a címlapokkal ugyaneleinte kicsit bizonytalanok voltak, de aztán apránként alakulni kezdtek a rajzocskák.

A kisebbek maradtak a nonfiguratív témáknál, a nagyobbaknál már feltűntek

motívumok: csillagok, fák, napocskák, Kenya-térképek, a bonbon szó, a számok egytől ötig és maga az árvaház is, ahol élnek. Nagyon koncentráltak, a szemük sarkából a szomszédjaik rajzait lesték, a végén pedig büszkén lobogtatták a megálmodott Marie Claire-címlapokat, amelyek azóta hozzánk is eljutottak, és el voltunk ragadtatva tőlük. Köszönjük!